

Utfordring 3 sok 2008 Nordiske Modelen

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi.

Kandidatnummer 104, SOK-2008, Høst 2023

02-11-2023

Innholdsliste

3.1.1	1
3.1.2	3
3.2.1	4
3.2.2	5
3.2.3	6
Appendix:	6
Kilder:	6

3.1.1

Sett inn for c , l og $\theta = 0.5$

$$U(c, l) = 100^{0.5} \times 60^{0.5}$$

Finn kvadratrøttene

$$100^{0.5} = \sqrt{100} = 10$$

$$60^{0.5} = \sqrt{60} \approx 7.746$$

Multipliser sammen resultatene

$$10 \times 7.746 \approx 77.46$$

$$U(c, l) \approx 77.46$$

Sett inn for c , l og θ

Gjenta samme men sett inn 200 for c :

$$U(c, l) = 200^{0.5} \times 60^{0.5}$$

Finn kvadratrøttene

$$60^{0.5} = \sqrt{60} \approx 7.746$$

$$200^{0.5} = \sqrt{200} \approx 14.142$$

Multipliser sammen resultatene

$$14.142 \times 7.746 \approx 109.544$$

$$U(c, l) \approx 109.544$$

Regner ut reservaslønn for begge senario:

For $c = 100$

$$\frac{(77.46)^2}{20} \approx \frac{5995.812}{20} = 299.791$$

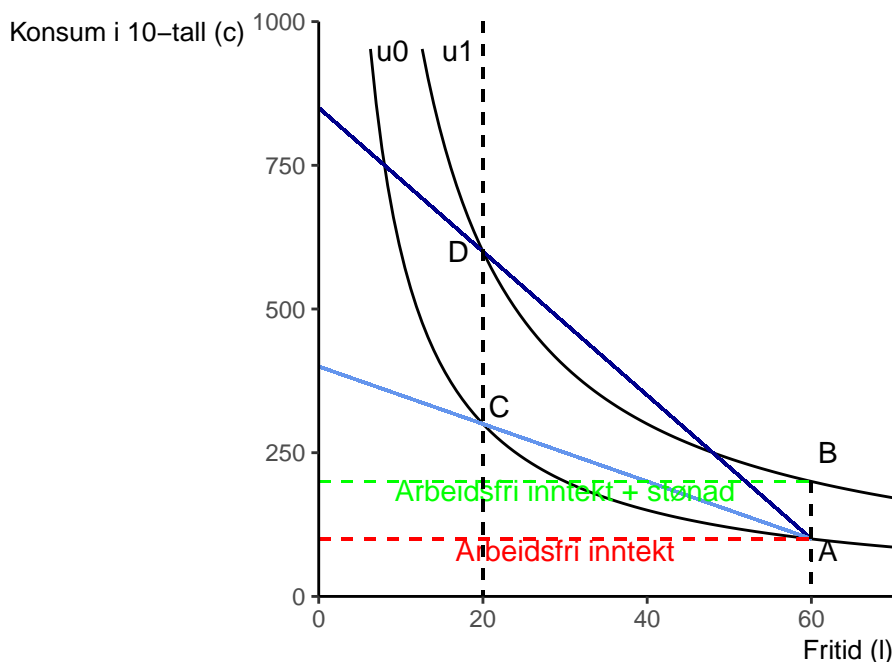
$$\frac{299.791 - 100}{40} \approx \frac{199.791}{40} \approx 5$$

For $c = 200$

$$\frac{(109.544)^2}{20} \approx \frac{11997.994}{20} = 599.9$$

$$\frac{599.9 - 100}{40} \approx \frac{499.9}{40} \approx 12.5$$

Reservaslønnen for Tone uten stønad er 5, med stønad er den 12,5

I figuren illustreres ett 'perfekt' marked med Tones valg mellom fritid og konsum gjennom to ulike scenarier: et uten stønad og et med stønad. På x-aksen representeres fritid, mens konsum er representert på y-aksen. Tones preferanser er avbildet ved hjelp av indifferansekurver, og hennes valg bestemmes ved krysningspunktet mellom disse kurvene og hennes reservaslønn.

I det første scenariet, uten tilgang til stønad, har Tone en reservaslønn på 5. Med en arbeidsfri inntekt på 100, må hun jobbe minimum 40 timer i uken. På figuren finner vi hennes optimale tilpasning i punkt A, hvor indifferansekurven tangerer linjen for reservaslønnen. Dette indikerer at Tone er indifferent mellom å jobbe og å ha fritid, gitt at hun ikke mottar stønad.

I det andre scenariet, med tilgang til stønad, øker Tones reservaslønn til 12,5. Dette fører til en høyere indifferansekurve (punkt B) og en økning i hennes nytte. Tone blir nå å tilpasse seg i punkt D for å få lik nytte av å jobbe og ikke jobbe som er grunnen til den økte reservaslønnen.

Det som kommer fram av figuren er at ved stønad så øker reservaslønnen til Tone fordi hun ikke vil tilpasse seg på ett lavere nyttenivå enn hennes arbeidsfrie inntekt med stønad.

3.1.2

Arbeidsmarkedet er sjelden perfekt. Forklar hvilke effekter trygd har på arbeidsmarkedet da arbeidsmarkedet er ufullkomment.

jobb søker effekten

lønnseffekten

Rettighetseffekter

skatte effekten

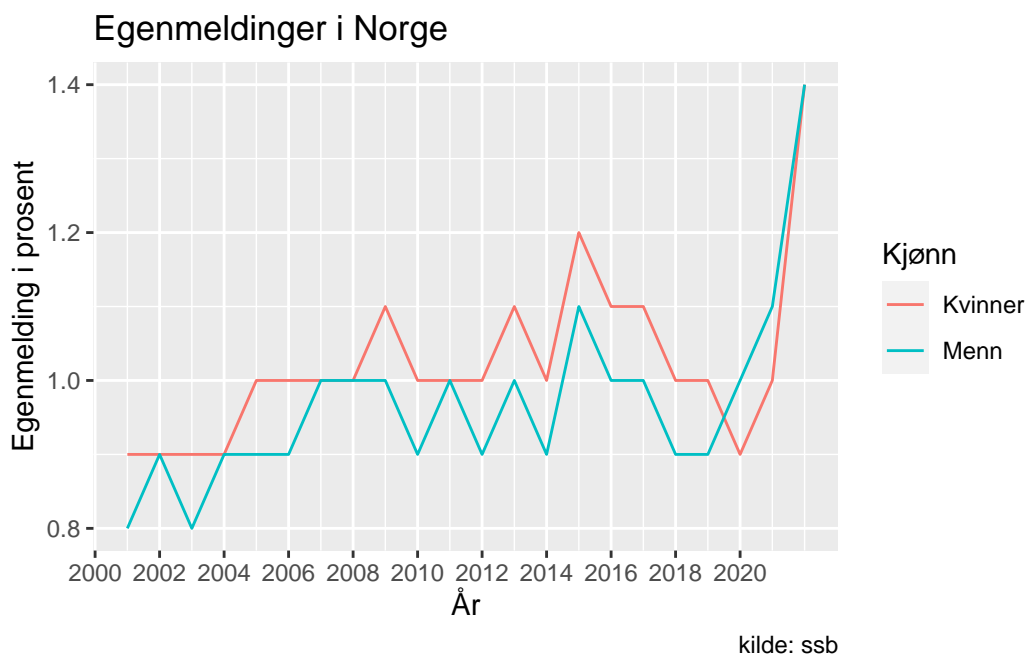
Jobbsøkeeffekt: Arbeidsledighetstrygd øker den (dynamiske) reservasjonslønnen til mot-takere fordi den gjør arbeidstakere mer kresne når de bestemmer seg for tilgjengelige jobbtillbud, reduserer deres søkeintensitet og dermed øker varigheten av deres perioder med arbeidsledighet.

Lønnseffekt: Arbeidsledighetstrygd forbedrer fallskjermen for arbeidstakere, og setter en høyere bunn for lønnsfastsettelse og øker lønnskravene ved forhandlingsbordet, eller i alle tilfeller, de lønningene som kreves for å forhindre unnasluntring.

Rettighetseffekt: Arbeidsledighetstrygd får flere personer til å delta i arbeidsmarkedet ettersom de øker verdien av både sysselsetting og arbeidsledighet i forhold til verdien av inaktivitet, i det minste for de som ikke mottar trygden.

skatte effekten:

3.2.1

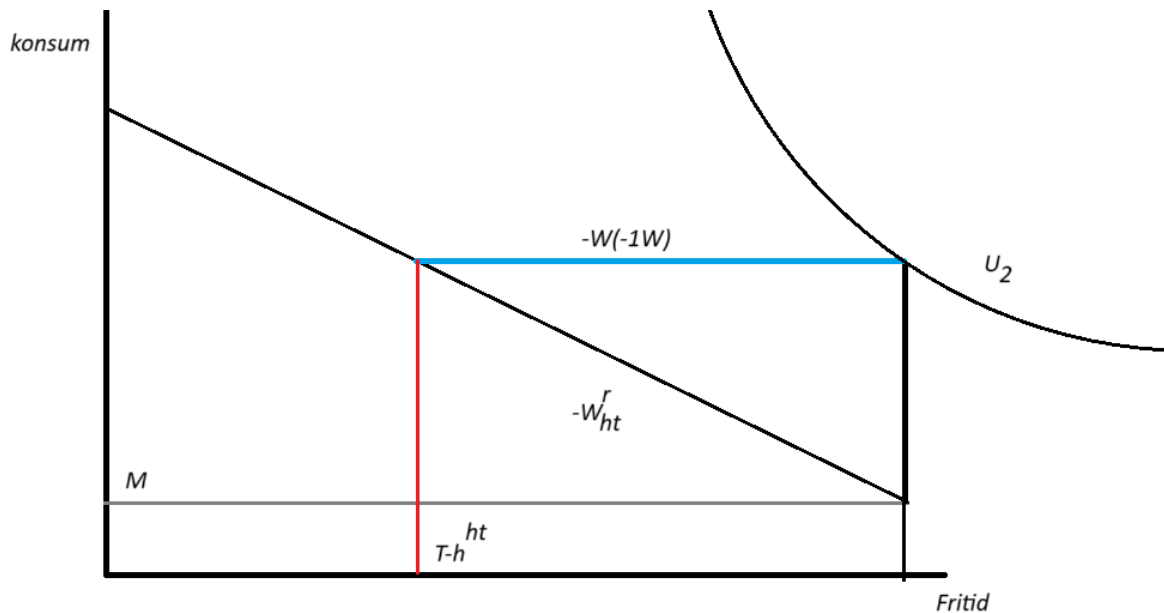
Figuren presenterer antall egenmeldingsdager for lønnstakere i Norge, delt opp på kvinner og menn, fra år 2000 til 2020. Dataene viser en økende trend i antall egenmeldingsdager for begge kjønn over perioden. Det er også tydelig at kvinner rapporterer et høyere antall egenmeldingsdager enn menn hvert år i den observerte tidsperioden.

I sangen *Tredagern* av Gatas parlament kan temaet i sangen kan være ønsket om frihet og å nyte de små gledene i livet, spesielt i sommervarmen. Budskapet kan tolkes som en oppfordring til å ta seg tid til å slappe av, nyte livet, og ikke alltid føle presset fra arbeid og andre forpliktelser. Det er også et element av samfunnskritikk i sangen, spesielt i forhold til arbeidslivet og samfunnets forventninger. Fortellerstemmen velger å ignorere arbeidsforpliktelsene for å nyte dagen, noe som kan tolkes som en kritikk av arbeidssamfunnet og et ønske om å bryte fri fra dets krav.

Dataen som er vist i plottet er ikke månedlige data og tar derfor ikke for seg sesong endringer eller trender som gir utslag slik som kan tolkes ut fra sangen i forhold til å ta egenmeldingsdager på en varm sommer.

3.2.2

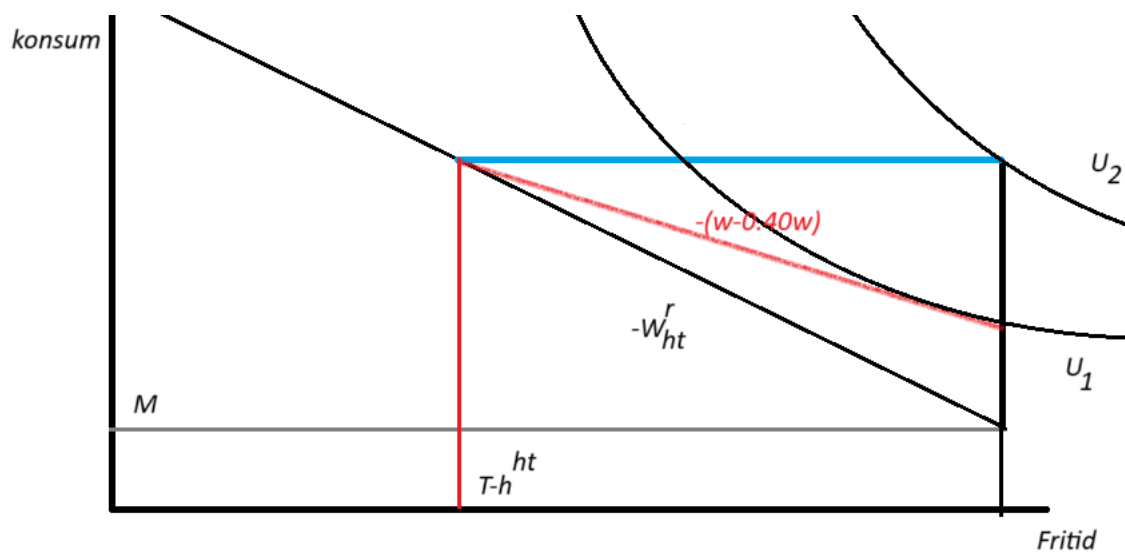
Økonomisk teori fra kurset for å svare på oppgaven.

økonomisk intuisjon. (hva skjer og hvorfor), mekanismene rundt en modell.

beskriv hva som skjer på en god måte.

3.2.3

komme med en løsning for å løse disinsentiv

grafisk forklaring og intuisjon.

generaliser. en person i sangen, men forklaring for massen. (samfunnsnivå)

Appendix:

Kilder: